

Správy » Komentáre

Komentár: Ako sa kritici eura nemýlili

Vo svetle gréckej a írskej dlhovej krízy i črtajúcich sa problémov v Portugalsku a Španielsku je užitočné zistiť, kto nás pred tým varoval. Rovnako treba vedieť, kto a s akým odôvodnením plnil funkciu iniciatívneho idiota. Pozrite si proročné vyjadrenia ľudí, ktorí už v roku 2005 (a skôr) hovorili, že euro nie je dobrý nápad.

ilustračné foto
19.11.2010 20:58 – BRATISLAVA

Zaprásená kniha z poličky

O ekonomických analytikoch sa hovorí, že budúcnosť predpovedajú horšie, než rosníčky v počasí, no na druhej strane sú mimoriadne kreatívni v zdôvodneniach, prečo sa v minulosti mýlili. Sú však aj svetlé výnimky. Náhodou som siahol do poličky a vytiahol z nej zborník prednášok s názvom „Na obranu slobodného trhu“. Vydal ich pražský Liberálny inštitút a slovenský Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika na jar roku 2007. V tejto publikácii, ktorú stále dostať kúpiť v niektorých kníhkupectvách, sa nachádza trinásť ekonomických a spoločenskovedných prednášok ľudí z konzervatívno-liberálneho prostredia. Sú medzi nimi dvaja politici (Václav Klaus a Ron Paul), ale nechýbajú tu ani nositelia Nobelovej ceny za ekonómiu ako James Buchanan.

V prednáškach týchto ľudí, ktorí navštívili Bratislavu a Prahu možno nájsť množstvo podnetných myšlienok. Vzhľadom na dnešné tituly ekonomických denníkov je však zaujímavé najmä sledovať, čo kedysi hovorili významní spoločenský vedci i politici o spoločnej európskej mene. Aby bolo jasné, o čom hovoríme. Dnes sa zdá, že EÚ (minimálne však krajiny, platiace eurom) stojí na krížovatke.

Jednou možnosťou je vytvorenie fiškálnej federácie, na ktorú bude časom nadväzovať aj harmonizácia priamych daní, či dokonca sociálnych systémov. Samozrejme, s nerovnakou životnou úrovňou v rôznych kútoch Európy, ktorá sa už nebude odstraňovať hospodárskou súťažou a hľadaním komparatívnych výhod, ale transfermi obrovských súm peňazí. Jednoducho, niečo na spôsob Nemecka po jeho zjednotení: žiadna inštitucionálna konkurencia, zato obrovské prerozdelenie, pri spomalenom dobíhaní a vzájomnom obviňovaní, kto na koho dopláca. Druhou alternatívou je riadený bankrot štátov, možno vystúpenie niektorých z eurozóny alebo odstránenie zväzujúceho korzetu eura ako takého.

Kto chcel eurom politizovať Európu?

Dnes práve niektorí ekonómovia naznačujú, že permanentný protikrizový mechanizmus a reakcia eurozóny na štáty PIGS môže viesť k ustanoveniu onoho superštátu, pred ktorým euroskeptici varovali ešte v súvislosti s Lisabonskou zmluvou. Bolo by to len logické, vzhľadom na výroky otcov eura z konca 90. rokov. Marian L. Tupy z amerického inštitútu CATO v lete 2005 na prednáške v Bratislave odkázal krajinám stredovýchodnej Európy, v tom čase čerstvým členom FÍI, aby sa s prijatím eura príliš nenonáhľali. Varoval tiež

Vyhľadávacie
 Aktuality
 Internet

Najnovšie správy

Generálna prokuratúra: Koalícia sa dohodla na kandidátovi

Írske banky potrebujú 30-40 miliárd eur!

-
-
-

Získajte kvalitnú cestovnú batožinu American Tourister.

Hlavné správy

Generálna prokuratúra: Koalícia sa dohodla na kandidátovi

Pri Prezidentskom paláci našli bombu

Írske banky potrebujú 30-40 miliárd eur!

Športový magazín - ŠPORT.SK

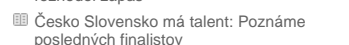

10 najlepšie platených športovcov inkasuje takmer pol miliardy!

FC Nitra a DAC Dunajská Streda majú zastavenú činnosť!

Mourinho: „El Clásico? Obyčajný ligový zápas!“

Najčítanejšie Najdiskutovanejšie

-
-
-
-
-
-

...časť celkovým dňom, aby sa o prijatí bola priamo nepohodnaná. Takže sa

pred politickými pohnútkami tvorcov európskej meny.

Bývalý nemecký kancelár Helmut Kohl v roku 1995 tvrdil, že „bez menovej únie nie je možná politická únia a naopak“. Jeho nástupca Gerhard Schröder v roku 1999 vyhlásil, že „zavedenie spoločnej európskej meny nebolo v žiadnom prípade iba ekonomickým rozhodnutím“. Jeho minister financií Hans Eichel v roku 2001 napísal, že menová únia padne, ak po nej nebude logicky nasledovať „spoločná daňová sústava“. Dominique Strauss-Kahn, vtedajší francúzsky minister financií (dnes šéf MMF) v roku 1997 vyjadril želanie, aby sa spoločná európska mena stala zárodkom „hospodárskej európskej vlády“. V podobnom duchu sa vyjadril aj francúzsky ex-premiér, Lionel Jospin...

Je zrejmé, že dnes sa prania, ktoré si títo politici spájali s eurom, uvádzajú do praxe. Prítom ešte pred pár rokmi boli euroskeptici vysmievaní, lebo vraj „strašia superštátom“. Bol to však Václav Klaus, ktorý pred eurom varoval a ešte v roku 2004 vyslovil myšlienku, že „akýkoľvek problém eurozóny bude v budúcnosti interpretovaný ako následok nedostatočnej harmonizácie“. Práve to sa dnes deje. Európske krajiny si urobili trhací kalendár z vlastnej dohody – Paktu stability a rastu – zadlžujúc sa nad pomery. Aby ich Únia uchránila pred bankrotom, vytvorila ochranný val. Ten však pôsobí na členské štáty ako určité lákadlo vrhnúť sa doň skôr ako všetci ostatní. Teda dovtedy, kým v ňom sú ešte nejaké peniaze.

Koniec eurozóny?

Euro v istom zmysle vykazuje podobné neduhy, aké poznáme z čias starého dobrého centrálného plánovania. Tým, že systém neumožňuje hráčom na lokálnej úrovni prispôbiť sa problémom, prenáša ich na celý blok. Keďže však problémy majú v rôznych miestach rôzne príčiny, dôsledky i riešenia, jedna menová politika, šitá z jediného centra, nemôže nevyhnutne padnúť všetkým krajinám ako uliata. Francúzsky profesor Pascal Salin na tieto súvislosti upozornil počas prednášky v Prahe, v roku 2003.

V súzvu s tým, v decembri 2005, americký ekonóm William Niskanen, bývalý poradca prezidenta Reagana, predpovedal v Bratislave kolaps Európskej menovej únie do desiatich rokov. Vtedy vládlo na trhoch slnečné počasie a takáto myšlienka sa zdala absurdnou. Dnes sme v polčase a jeho proroctvo sa nezdá nepravdepodobné. Aj keby totiž Európa vytvorila akúsi fiškálnu federáciu, ihneď by v nej vzniklo toľko škriepok (mnohé z nich oprávnené) a napätí, žeby to napokon Úniu zničilo.

Niskanen bol tiež jeden z tých, ktorí predpovedali príchod asymetrického šoku. Nie však kvôli novej kríze, ale v súvislosti s tým, o čom všetci vedia: neudržateľnosťou dôchodkových a zdravotníckych systémov v dôsledku demografickej krízy. Práve na sociálne účely ide masívna časť výdavkov, ktoré sú zodpovedné za súčasné dlhy. Spomeňme si len na vianočné dôchodky u nás... Choroby, ktorými trpia v súčasnosti euro i dolár sú príznakmi hlbších štruktúrnych problémov európskej i americkej spoločnosti. Ťažko povedať, ktorý breh Atlantiku má temnejšie vyhliadky. No ukazuje sa, že slovenskí politici by mali pomaly premýšľať nad prípadnou únikovou stratégiou z eurozóny. Nejde o vec zajtrajška, no mali by to spraviť... proste len tak, pre každý prípad.

Zdroj: Aktuality.sk, Lukáš Krivošík, Foto: TASR/AP

Súvisiace články

- [Komentár: Čas prestať sa vyhovárať?](#)
- [Komentár: Sme bezohľadní ľahostajní alibisti?](#)
- [Komentár: Top filmové morálne drámy](#)
- [Komentár: Gold\(standard\) nad zlato](#)
- [Komentár: Šok!](#)

[tlačiť článok](#)

[poslať e-mailom](#)

[diskusia \(300\)](#)

[Zdieľať](#)

SONY HDR-XR155EB

Ľahký, kompaktný a ľahko použiteľný model so skvelou kvalitou videa...

594 EUR
17894.84 SK

[viac informácií](#)

Foto dňa

dnes 07:58

Poľský Ježiš meria 33 metrov!

Váš zimný raj čaká: Lyžiarska dovolenka v Nassfelde/Rakúsku - 7noci/Skipas od € 347!

Najnovšie robotické vysávače už v predaji. Nakupujte za vianočné zľavy!

Potrebujete halu? Vďaka nízkym cenám ju môžete mať aj Vy. Ponuka zdarma!

Neobmedzený internet doma aj vonku len za 8,99 € mesačne.

Preneste si číslo k nám aj s predvolbou a získajte bonus až 50 €!

Vyberte si vianočnú Rodinnú linku v T-Come a ste v hre o 100 cien denne!

Aukro - nákupná galéria

EXCELLANC New STYLE
2010 Dámske Hodinky
SE236
0,04 €

1000 najnovších

Moschino Funny - EDT
100ml SKLADOM
34 €

registrácia zdarma